

Sygn. akt II Cz 1010/13

POSTANOWIENIE

Dnia 30 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Piotr Starosta

Sędziowie: SO Janusz Kasnowski

SO Aurelia Pietrzak (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 30 kwietnia 2014 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Wspólnoty Mieszkaniowej Nieruchomości położonej w B. przy ul. (...)

przeciwko (...)Związku (...)w B.

o zapłatę

w przedmiocie skargi pozwanego o wznowienie postępowania zakończonego nakazem zapłaty Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 25 września 2012 r. sygn. akt I Nc 7043/13

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 18 października 2013 r., sygn. akt I Nc 10168/13

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie.

sygn. akt: II Cz 1010/13

UZASADNIENIE

W sprawie z powództwa Wspólnoty Mieszkaniowej nieruchomości położonej przy ul. (...) w B. przeciwko (...)Związku (...)w B. o zapłatę, pozwany wniósł skargę o wznowienie postępowania zakończonego nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 25 września 2012 r. wskazując, że wskutek naruszenia przepisów prawa był pozbawiony możliwości działania w tym postępowaniu. Jednocześnie pozwany wniósł o udzielenie zabezpieczenia poprzez wstrzymanie czynności egzekucyjnych. W uzasadnieniu pozwany podniósł, że dowiedział się o fakcie wydanie nakazu zapłaty dopiero z zawiadomienia o wszczęciu egzekucji. Wskazany nakaz nigdy nie został mu doręczony na aktualny adres wpisany do rejestru stowarzyszeń.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy postanowieniem z dnia 18 października 2013 r. odrzucił skargę pozwanego o wznowienie postępowania (punkt 1) oraz oddalił jego wniosek o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty (punkt 2).

W uzasadnieniu Sąd zwrócił uwagę na istotę skargi o wznowienie postępowania i w oparciu o orzecznictwo nadmienił, że samo sformułowanie podstawy wznowienia w sposób odpowiadający ustawie nie oznacza, iż skarga opiera się na ustawowej przesłance wznowienia. Badanie w tym zakresie obejmuje także ustalenie, czy podstawa rzeczywiście istnieje. Następnie Sąd Rejonowy wskazał, że w przypadku pozbawienia strony możliwości obrony swoich praw w

procesie musi następować naruszenie przepisów prawa procesowego, co wprost wynika z art. 401 pkt 2 k.p.c. Uwzględniając powyższe Sąd zaznaczył, że istotnie pozwany nie odebrał korespondencji kierowanej do niego z Sądu pod adresem, który w chwili awizowania przesyłki nie był adresem wpisanym w KRS, jednakże z tego względu nie sposób upatrywać w działaniu Sądu naruszenia art. 131 i nast. k.p.c. – skoro spełniono wszelkie przesłanki uzasadniające przyjęcie domniemania o skuteczności doręczenia. W samym fakcie wydania nakazu zapłaty nie można upatrywać naruszenia prawa, albowiem procedura cywilna dopuszcza wydawanie orzeczeń merytorycznych przed skutecznym doręczeniem pozwu stronie przeciwnej. W tej sytuacji brak podstaw do skorzystania z nadzwyczajnego środka procesowego jakim jest wniosek o wznowienie postępowania. Pozwany natomiast miał możliwość obalenia domniemania skuteczności doręczenia za pomocą zwykłych środków procesowych, z których nie skorzystał.

Poza tym Sąd Rejonowy zauważył, że w okolicznościach przedstawionych w skardze uznać należy, że nakaz zapłaty nie uprawomocnił się, zatem skarga jest niedopuszczalna, bowiem przysługuje jedynie od orzeczeń prawomocnych.

Wobec tego Sąd Rejonowy na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. skargę odrzucił.

Zażalenie na powyższe postanowienie Sądu Rejonowego złożył pozwany zaskarżając je w całości i zarzucając mu naruszenie przepisu art. 410 § 1 k.p.c. poprzez jego nieuzasadnione zastosowanie. Z powołaniem na powyższe pozwany wniósł o uchylenie postanowienia z dnia 18 października 2013 r. i przyjęcie skargi do rozpoznania. Jednocześnie pozwany domagał się zasądzenia na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanego jest zasadne. Podzielić należy jednak stanowisko Sądu pierwszej instancji, że strona zostaje pozbawiona możliwości działania tylko wtedy, gdy doszło do całkowitego pozbawienia jej możliwości obrony, a więc gdy znalazła się w takiej sytuacji, gdy nie tylko ograniczono lub utrudniono jej przedstawienie i popieranie swojego stanowiska w toczącym się postępowaniu ale także, gdy było to wynikiem naruszenia przepisów prawa procesowego przez sąd lub inną stronę (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30.01.2014 r., IV CZ 112/13, LEX nr 1433607).

Sąd Okręgowy nie zgadza się jednak z oceną Sądu Rejonowego, iż w niniejszej sprawie nie przysługuje stronie pozwanej skarga o wznowienie postępowania. Wskutek bowiem nadania nakazu zapłaty na niewłaściwy adres, pozwany został w ogóle pozbawiony możliwości obrony swoich praw. Zatem w tym stanie rzeczy istnieją podstawy do przyjęcia, że przesłanka przewidziana w art. 401 pkt 2 k.p.c. zaistniała w niniejszej sprawie.

Co prawda pozwany mógł za pomocą innych środków procesowych wykazać brak doręczenia nakazu i dążyć do uchylenia klauzuli wykonalności (art. 168 § 1 k.p.c., 795 § 1 k.p.c.), niekoniecznie sięgając po środek w postaci wniosku o wznowienie postępowania, który ma charakter nadzwyczajny. Jednakże w istniejących okolicznościach, kiedy to upłynęły terminy do skorzystania z innych środków prawnych, nie można z przyczyn wskazanych przez Sąd Rejonowy pozbawiać pozwanego możliwości wzruszenia sprawy, tym bardziej, że nie budzi wątpliwości fakt braku doręczenia nakazu zapłaty z dnia 25 września 2012 r. wraz z pozwem i stosownym pouczeniem (art. 502 § 2 k.p.c.), bez czego przecież nie jest możliwe skuteczne stwierdzenie prawomocności tego orzeczenia.

Nadto Sąd Okręgowy wskazuje, że nakaz zapłaty jest formalnie prawomocny. Orzeczenie w tym względzie jak dotąd nie zostało uchylone. Wobec tego nie można uznać, że z uwagi na nieprawomocność nakazu zapłaty z dnia 25 września 2012 r. w sprawie znajduje zastosowanie art. 410 § 1 k.p.c. (odrzucenie skargi o wznowienie postępowania z uwagi na nieprawomocność orzeczenia). Gdyby w niniejszej sprawie, Sąd odwoławczy podzielił pogląd Sądu Rejonowego, że nie skorzystanie przez pozwanego z innych instytucji postępowania cywilnego, jak przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu czy zażalenie na postanowienie o nadaniu nakazowi zapłaty klauzuli wykonalności, powoduje wyłączenie możliwości wniesienia skargi o wznowienie postępowania, prowadziłoby to do pozbawienia pozwanego prawa do obrony. Należy pamiętać bowiem o tym, że ani strona postępowania, ani Sąd odwoławczy nie ma środków prawnych, by zobligować Sąd pierwszej instancji do uchylenia prawomocności nakazu zapłaty (pamiętać bowiem należy, iż w istocie stwierdzenie prawomocności następuje w formie postanowienia).

Reasumując, podzielić należy stanowisko pozwanego, że Sąd pierwszej instancji niewłaściwie zastosował w sprawie art. 410 § 1 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie.